

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa A.D.
przeciwko G. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 września 2023 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 28 marca 2022 r., sygn. akt XXI Pa 184/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(I.T.)

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyrokiem z dnia 28 marca 2022 r., XXI Pa 184/21, oddalił apelację pozwanej G. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od wyroku z dnia 6 lipca 2021 r., VII P 28/20, którym Sąd Rejonowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie zasądził od pozwanej na rzecz powódki A.D. następujące kwoty: 1) 8.373,44 zł brutto tytułem wynagrodzenia za grudzień 2018 r., wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 stycznia 2019 r. do dnia zapłaty; 2) 9.943,46 zł brutto tytułem wynagrodzenia za styczeń 2019 r., wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 lutego 2019 r. do dnia zapłaty; 3) 9.446,29 zł brutto tytułem wynagrodzenia za luty 2019 r., wraz z ustawowymi

odsetkami za opóźnienie od dnia 11 marca 2019 r. do dnia zapłaty; w punkcie drugim wyrokowi w punkcie 1) nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 9.943,46 zł; w punkcie trzecim - nakazał ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Warszawy- Żoliborza w Warszawie 1.389 zł tytułem opłaty sądowej, od której powódka była zwolniona z mocy ustawy.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku pozwana zarzuciła naruszenie: a) art. 233 § 1 w związku z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.; b) art. 378 § 1 k.p.c.; c) art. 328 § 2 k.p.c.; d) art. 177 § 1 k.p. w związku z art. 300 k.p., art. 116 § 1 k.c. i art. 163 § 3 k.p.

Argumentując zasadność przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący wywiódł, że w sprawie zachodzi konieczność rozważenia istotnego zagadnienia prawnego, to jest konieczność rozpatrzenia naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 378 § 1 w związku z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegającego na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń Sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym.

Zdaniem skarżącego o rażącym naruszeniu wymagania przeprowadzenia wnikliwej oceny materiału dowodowego, jakiego dopuścił się Sąd Okręgowy, wydając skarżony wyrok, świadczy przede wszystkim to, że - pomimo zarzutów apelacji, które w głównej mierze opierały się na wykazaniu sprzeczności ustaleń faktycznych - Sąd praktycznie nie przeprowadził badania materiału dowodowego, ograniczając się głównie do przyjęcia ustaleń Sądu pierwszej instancji. W opinii strony pozwanej, brak ustosunkowania się przez Sąd Okręgowy do kluczowych zarzutów apelacji świadczy o naruszeniu wymagań przeprowadzenia wnikliwej oceny materiału dowodowego. Sytuacja ta doprowadziła do tego, że zarzuty apelacji nie zostały rozpoznane, a tym samym nie może być mowy o prawidłowości kontroli apelacyjnej Sądu drugiej instancji.

Skarżąca spółka wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie w całości, jak również poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego (w przypadku stwierdzenia podstaw) i przekazanie sprawy do

ponownego rozpoznania temu Sądowi w innym składzie, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz o rozpoznanie sprawy również pod nieobecność pełnomocnika skarżącego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). W rozpoznawanej skardze pozwana podnosi, że przyjęcie skargi kasacyjnej wynika z potrzeby rozważenia istotnego zagadnienia prawnego (choćby skarżący omyłkowo opiera tę przesłankę na art. 398⁹ § 1 pkt 2, a nie na 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz z oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

W przypadku powoływania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, w uzasadnieniu wniosku (sporządzonym odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) powinno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zgodnie ze stanowiskiem jednolicie wyrażanym w judykaturze, oznacza to w praktyce, że zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNAPiUS 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02,

LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą oraz 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości.

Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). Zagadnienie to nie może być przy tym pozorne, czyli nie może stanowić próby obejścia dokonanych przez sądy ustaleń faktycznych i oceny dowodów (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2023 r., I CSK 1349/23, LEX nr 3600665).

Z kolei skarga jest oczywiście uzasadniona wówczas, jeżeli zaskarżone orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy jest ono z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości, gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538). Powołanie się przez skarżącego na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia

przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej na "pierwszy rzut oka", przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX Nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącej o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej określonych kryteriów.

Na wstępie należy zauważyć, że skarżąca łączy oczywistą zasadność swojej skargi kasacyjnej w zakresie naruszenia przepisów prawa procesowego z wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego odnoszących się do tych samych przepisów. Tymczasem, już tylko z samej przedstawionej istoty ustawowych przesłanek przedsądu, przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., wynika, że co do zasady nie mogą one występować jednocześnie. Jeżeli bowiem w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne, od którego rozstrzygnięcia zależy wydanie prawidłowego orzeczenia co do istoty sprawy, to z natury rzeczy ewentualny błąd orzecznicy popełniony przez Sąd drugiej instancji nie może mieć charakteru oczywistego i podstawowego. Skarga kasacyjna nie może być, z kolei, uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałyby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, iż konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego (por. pośród wielu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2011 r., II PK 247/10, LEX nr 1274964).

W dalszej kolejności należy dostrzec, że skarżąca nie sformułowała zagadnienia prawnego, pomimo powoływania się na jego istnienie w sprawie, ograniczając swoje wywody do twierdzenia o naruszeniu wskazanych przepisów

proceduralnych, przez przyjęcie przez Sąd Okręgowy za własne ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji. W związku z tym należy wskazać, że skarga kasacyjna służy kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. W rozpoznawanej sprawie zarzuty podniesione w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowią jedynie polemikę z wykładnią przepisów prawa dokonaną przez Sąd oraz z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów dokonaną przez Sąd Okręgowy, co jak wyżej wskazywano nie może odnieść skutku w postępowaniu kasacyjnym ze względu na treść art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(r.g.)